

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених

«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»

22 травня 2025 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073:001.891

C91

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26 червня 2025 року)**

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2025 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. політ. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025. 121 с.

22 травня 2025 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти.

До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії та права.

ЗМІСТ
ВСТУП
ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ
НАПРЯМ 1

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЇХ ПРОЕКЦІЯ НА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ

Аксьонова Віра Булава Лілія	ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЖИТТЯ ТА ЇЇ ПРОЕКЦІЯ НА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ, ДУХОВНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ	18
Бабіна Валентина Капацина Алевтіна	УКРАЇНА В СУЧАСНОМУ ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ: ВИКЛИКИ, ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	23
Козловська Людмила Івахненко Анастасія	ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ДЕМОКРАТІЇ ІРЛАНДІЄЮ У ВІДНОШЕННІ БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ З УКРАЇНИ 2022-2025 РР.	29
Каменчук Тетяна Долгов Нікіта	ПОЛІТИЧНА ТА ПРАВОВА СИСТЕМИ ЯК ФУНДАМЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ	33
Кириченко Євгенія	СТРАТЕГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДОЛАННЯ ГЕНДЕРНОГО ДИСБАЛАНСУ В ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ	37
Малюта Вікторія	СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО ІМІДЖУ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	40
Малишенко Людмила Голка Яна Пештерєва Ольга	НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО МАЙБУТНЬОГО: ІНТЕГРОВАННИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	43
	СТРАТЕГІЇ КРЕМЛІВСЬКОЇ ШКОЛИ ПЕРЕГОВОРІВ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	47
Приходько Сергій Петраш Ольга	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШИХ ПОВОЄННИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ:	52

<https://www.understandingwar.org/background/russian-offensive-campaign-assessment-march-21-2025> (дата звернення 27.04.2025)

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШИХ ПОВОЄННИХ ВИБОРІВ В УКРАЇНІ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА БЕЗПЕКОВІ ДИЛЕМИ

Сергій ПРИХОДЬКО

кандидат політичних наук, доцент кафедри політології, історії і філософії
Полтавського державного аграрного університету

Ольга ПЕТРАШ

студентка 4 курс, спеціальність 052 Політологія,
Полтавський державний аграрний університет

Відновлення повноцінного циклу демократичних виборів є невід’ємною складовою повоєнної відбудови України та маркером її повернення до мирного життя. Перші повоєнні вибори мають підтвердити легітимність влади, забезпечити політичне представництво та дати старт новому етапу розвитку держави. Однак, їх організація та проведення стикаються з комплексом безпрецедентних дилем, що лежать у політико-правовій, безпековій та гуманітарній площинах. Ці дилеми вимагають не лише технічних рішень, а й глибокого політичного консенсусу та врахування довгострокових наслідків. Головна увага авторів зосереджена саме на аналізі найгостріших дилем, що стоять перед Україною на шляху до перших повоєнних виборів.

Ключові правові рамки – Конституція [1] та Закон «Про правовий режим воєнного стану» [2] – накладають обмеження на вибори під час війни. Це породжує низку дилем:

1. Дилема «Кінець війни vs. Вибори»: Коли саме можна вважати війну завершеною настільки, щоб скасувати воєнний стан і провести вибори? Чи чекати повної деокупації та припинення бойових дій, чи можливі вибори за умови локальних конфліктів або замороженої лінії фронту? Будь-яке рішення несе ризики – затягування може призвести до кризи легітимності, а поспіх – до нерепрезентативних та небезпечних виборів.

2. Дилема «Старий кодекс vs. Нові правила»: Чи можна проводити вибори за чинним Виборчим кодексом [3], чи необхідно ухвалювати спеціальний закон або тимчасові зміни? Ухвалення нових правил вимагає часу та політичної згоди, що може бути важко досягти в поляризованому повоєнному суспільстві. З іншого боку, старий кодекс не враховує реалій мільйонів біженців та ВПО, зруйнованої інфраструктури та безпекових загроз.

3. Дилема «Легітимність vs. Інклюзивність»: Як забезпечити максимальну інклюзивність, тобто участь ВПО, біженців, військових [4], мешканців деокупованих територій, і при цьому не поставити під сумнів легітимність результатів через неминучі організаційні та безпекові проблеми? Венеційська комісія наголошує на важливості обох аспектів [5].

4. Дилема «Відповідальність vs. Примирення»: Як врегулювати питання участі у виборах (як виборців, так і кандидатів) осіб, що перебували на окупованих територіях, зокрема тих, хто співпрацював з окупаційною владою? Це потребує чіткого законодавства про колабораціонізм та, можливо, механізмів перехідного правосуддя.

Значне місце займають безпекові дилеми. Безпека є фундаментальною передумовою, але її забезпечення в повоєнних умовах є складним завданням:

1. Дилема «Фізична безпека vs. Доступність»: Як забезпечити безпеку виборчих діляниць, членів комісій та виборців від можливих терористичних актів, провокацій чи навіть обстрілів у прифронтових зонах, і при цьому не створити надмірних обмежень, що ускладнять доступ до голосування?

2. Дилема «Кібербезпека vs. Прозорість»: Як захистити Державний реєстр виборців [6] та електронні системи підрахунку (якщо вони будуть впроваджені) від потужних кібератак, і водночас забезпечити прозорість та можливість громадського контролю за цими системами?

3. Дилема «Контроль vs. Свобода агітації»: Як забезпечити вільну політичну агітацію та доступ кандидатів до медіа, і водночас ефективно протидіяти дезінформації, мові ворожнечі та зовнішньому втручання, особливо в інформаційному просторі [7]?

4. Дилема «Безпека комісій vs. Представництво»: Як гарантувати безпеку членам виборчих комісій, особливо на деокупованих та прифронтових територіях, і забезпечити при цьому представництво у комісіях усіх політичних сил?

Деякі науковці відокремлюють ще гуманітарні та організаційні дилеми. З цим можна погодитися, але це не входило в коло наукових інтересів авторів у зв'язку з тим, що це окремий напрям дослідження.

Відтак, перші повоєнні вибори в Україні стануть тестом на зрілість її демократичних інститутів та суспільства. Вирішення окреслених дилем вимагає відкритого діалогу, політичної мудрості, гнучкості законодавства, значної організаційної роботи та міжнародної підтримки. Не існує простих відповідей, і кожен вибір матиме свої наслідки. Проте, лише шляхом знаходження балансу між безпекою, інклюзивністю, законністю та легітимністю Україна зможе провести вибори, які стануть справжнім кроком до відновлення та зміцнення своєї державності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ, 1996.
2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 28. Ст. 250.
3. Виборчий кодекс України: Закон України від 19.12.2019 № 396-IX. Київ, 2020.

4. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.201 2024 № 1706-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 1. Ст. 1.
5. Venice Commission. *Guidelines on Holding Elections in Post-Conflict or Crisis Situations*. CDL-AD(2024)0XX. 2024.
6. Громадянська мережа ОПОРА. *Міжнародний досвід голосування за кордоном та його застосовність для України*. Київ: ОПОРА, 2025. 70 с.
7. IFES Ukraine. *Alternative Voting Methods: Potential Solutions and Risks for Post-War Ukraine*. Policy Paper. Kyiv: IFES. 2024 40 p.

ПРАКТИКИ ГЕНДЕРНОГО МЕЙНСТРИМІНГУ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ

Марія ТАРГОНІНА

магістрантка 1 курсу магістратури спеціальності 052 «Політологія»

Університет Ушинського, м. Одеса

Науковий керівник:

Ганна МУЗИЧЕНКО,

доктор політичних наук, професор, проректор з наукової роботи

Університет Ушинського, м. Одеса

Гендерна рівність є фундаментальним правом людини та одним із ключових критеріїв демократичного врядування. Водночас стійка нерівність між чоловіками та жінками щодо наслідків прийняття політичних рішень залишається серйозною проблемою для систем управління в усьому світі. У відповідь на цю проблему гендерний мейнстрімінг, поступово став популярною стратегією. Після Четвертої Всесвітньої конференції ООН з питань жінок у Пекіні, яка офіційно визнала цю систему, багато країн інституціоналізували її, хоча дотепер її масштаби та ефективність залишаються неоднаковими [8, с.170].

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

V Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених

м. Одеса, 22 травня 2025 року

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо
несуть автори.